

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

VIDAUS AUDITO IR KONTROLĖS METODOLOGIJOS GRUPĖ

**CENTRALIZUOTO VIDAUS AUDITO
TARNYBŲ VEIKIMO SAVIVALDYBĖSE
2021 METŲ APIBENDRINIMAS**

TRUMPINIAI IR SĄVOKOS

BDAR reikalavimai – 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) nustatyti reikalavimai.

Centralizuoto vidaus audito tarnyba (toliau – CVAT) – vidaus audito tarnyba, įsteigta centralizuotam viešojo juridinio asmens ir visų jam pavaldžių ir (arba) atskaitingų viešųjų juridinių asmenų vidaus auditui atlikti.

CVAS – Centralizuoto vidaus audito skyrius.

Įstatymas – Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas.

Metinė CVAT veiklos ataskaita – metinė centralizuoto vidaus audito tarnybos veiklos ataskaita, parengta pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2019 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1K-402 „Dėl vidaus audito įgyvendinimo“ patvirtintą vidaus audito tarnybos veiklos ataskaitos formą.

Metinis planas – metinis CVAT veiklos planas.

Vidaus audito tarnyba (toliau – VAT) – viešojo juridinio asmens administracijos padalinys, įsteigtas vidaus auditui atlikti.

VJA – viešasis juridinis asmuo, kuris yra viešojo sektoriaus subjektas.

I SKYRIUS

IŽANGA

1.	Apibendrinimo motyvai	<p>Pagal Įstatymo 11 straipsnio 4 dalį VAT vadovas iki kiekvienų metų kovo 1 dienos turi parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir kitiems Įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nurodytiems gavėjams metinę CVAT veiklos ataskaitą.</p> <p>Pagal Įstatymo 3 straipsnio 3 punktą Finansų ministerija, formuodama valstybės politiką vidaus kontrolės ir vidaus audito srityse, organizuodama, koordinuodama ir kontroliuodama jos įgyvendinimą, analizuoja VAT veiklą ir teikia rekomendacijas dėl jos tobulinimo.</p>
2.	Analizuojami subjektai	Savivaldybių CVAT, įsteigtos kaip savivaldybių administracijų padaliniai vidaus auditams atlikti savivaldybės administracijoje, savivaldybės biudžetinėse įstaigose, savivaldybės viešosiose įstaigose, kurios yra viešojo sektoriaus subjektai.
3.	Duomenų šaltinis	2021 metų savivaldybių CVAT veiklos ataskaitos.
4.	Tikslai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Išanalizuoti metinėse CVAT veiklos ataskaitose pateiktus duomenis. 2. Apibendrinti CVAT veiklos analizės rezultatus.
5.	Analizuojamas laikotarpis	2021 metai
6.	Apibendrinimo rengėja	Finansų ministerijos Vidaus audito ir kontrolės metodologijos grupės vyriausioji specialistė Aiva Kaziliūnienė
7.	Pagrindiniai aspektai	<ol style="list-style-type: none"> 1. CVAT veiklos organizavimas ir nepriklausomumo užtikrinimas. 2. CVAT audituojami subjektai ir žmogiškieji ištekliai. 3. CVAT darbo laiko ištekliai veiklai vykdyti ir kvalifikacijai kelti. 4. CVAT veiklos planavimas. 5. CVAT atliktų vidaus auditų apžvalga. 6. CVAT vidaus audito ataskaitose pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo stebėseną. 7. CVAT atlikti vidaus kontrolės vertinimai. 8. CVAT veiklos kokybės užtikrinimas.

II SKYRIUS

CVAT VEIKIMO SAVIVALDYBĖSE 2021 METŲ APIBENDRINIMAS

1. CVAT veiklos organizavimas ir nepriklausomumo užtikrinimas

Įstatyme nustatyti vidaus kontrolės ir vidaus audito tikslai ir įgyvendinimas – nustatyta dalyvių kompetencija vidaus kontrolės ir vidaus audito srityse ir reikalavimai dėl CVAT steigimo savivaldybėse ir jų veikimo užtikrinimo. Visose 60 savivaldybių įsteigtos CVAT, iš kurių Ignalinos rajono savivaldybės administracijos CVAT veiklos nevykdė ir nepateikė CVAT veiklos ataskaitų už 2020 ir 2021 metus. Ignalinos rajono savivaldybės administracijos vadovai neužtikrino, kad 2021 ir 2022 metais Finansų ministerijai ir kitiems Įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nurodytiems gavėjams būtų pateiktos metinės CVAT veiklos ataskaitos (Įstatymo 13 straipsnio 1 punktą).

Savivaldybių CVAT vadovai veiklą organizuoja vadovaudamiesi Įstatymu, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vidaus auditą, savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintais CVAT nuostatais ir vidaus audito metodika.

Pagal Įstatymo 10 straipsnio 5 dalies nuostatą „Vidaus audito tarnybos vadovas ir vidaus auditoriai negali dalyvauti valdant viešąjį juridinį asmenį ir (arba) jam pavaldžius ir (arba) atskaitingus viešuosius juridinius asmenis“ ir siekdami išsaugoti objektyvumą jie turi nedalyvauti nustatant ir įgyvendinant VJA vidaus kontrolės politiką (Įstatymo 10 straipsnio 6 dalis).

10 savivaldybių CVAT valstybės tarnautojai vykdė su CVAT veikla nesusijusias užduotis: dalyvavo rengiant savivaldybės administracijos vidaus kontrolės politiką, vertinant vidaus kontrolę ir teikiant informaciją Finansų ministerijai apie vidaus kontrolės įgyvendinimą, dalyvavo įgyvendinant korupcijos prevencijos programos priemones, atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, vykdė korupcijos prevenciją ir kontrolę, rengė savivaldybės administracijos direktoriaus ataskaitą už 2020 metus, dalyvavo savivaldybės tarybos komisijoje ir vykdė kitas savivaldybių administracijų direktorių įsakymais pavestas funkcijas.

1 lentelėje pateikiamas su savivaldybių CVAT veikla nesusijusioms užduotims atlikti skirtų darbo dienų skaičius.

1 lentelė. Darbo dienų, skirtų su savivaldybių CVAT veikla nesusijusioms užduotims atlikti, skaičius

Eil. Nr.	Savivaldybių administracijų CVAT	Su CVAT veikla nesusijusioms užduotims atlikti skirta darbo dienų	Darbo dienų, skirtų su CVAT veikla nesusijusioms užduotims atlikti, skaičiaus procentinė dalis nuo bendro CVAT darbo dienų skaičiaus
1.	Molėtų rajono savivaldybės administracijos CVAS	45	22,17 proc.
2.	Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos CVAS	33	15,71 proc.
3.	Neringos savivaldybės administracijos CVAT	20	7,97 proc.
4.	Panevėžio miesto savivaldybės administracijos CVAS	50	6,38 proc.
5.	Druskininkų savivaldybės administracijos CVAS	25	5,54 proc.
6.	Rokiškio rajono savivaldybės administracijos CVAT	20	4,94 proc.

7.	Palangos miesto, Varėnos rajono, Anykščių rajono ir Elektrėnų savivaldybių administracijų CVAT	2–15	0,44–3,87 proc.
----	--	------	-----------------

2. CVAT audituojami subjektai ir žmogiškieji ištekliai

2021 metų savivaldybių CVAT veiklos ataskaitose nurodyti 2 694 audituojami savivaldybėms pavaldūs ir (arba) atskaitingi VJA, viešojo sektoriaus subjektai, kurių teisinė forma yra biudžetinė įstaiga ar viešoji įstaiga, bei kiti audituojami VJA. 2021 metais savivaldybėse buvo įsteigta 10 regiono plėtros tarybų, kurios yra pelno nesiekiančios ribotos civilinės atsakomybės viešojo sektoriaus subjektai.

Savivaldybių CVAT vidaus audito funkcijoms atlikti patvirtinti 148 etatai, iš kurių 115 yra užimti faktiškai dirbančių asmenų, 4 asmenys yra vaiko priežiūros atostogose, 29 etatai yra neužimti. 24 savivaldybių CVAT yra patvirtintos CVAT vadovo ir vidaus auditoriaus pareigybės, tačiau užimta tik viena pareigybė (vadovo arba vyriausiojo specialisto, kuriam laikinai pavesta atlikti vadovo funkcijas).

2 lentelėje pateikiama 2021 metų savivaldybių CVAT apibendrinta informacija apie audituojamų subjektų skaičių, faktiškai dirbančių asmenų skaičių ir patvirtintų etatų skaičių.

2 lentelė. Savivaldybių CVAT audituojamų subjektų, faktiškai dirbančių asmenų ir patvirtintų etatų skaičius

Eil. Nr.	Audituojamų subjektų skaičius	Faktiškai dirbančių asmenų skaičius	Patvirtintų etatų skaičius
1.	81–355	3–5	3–8
2.	34–80	1–3	2–4
3.	15–33	1–2	1–2

3. CVAT darbo laiko ištekliai veiklai vykdyti ir kvalifikacijai kelti

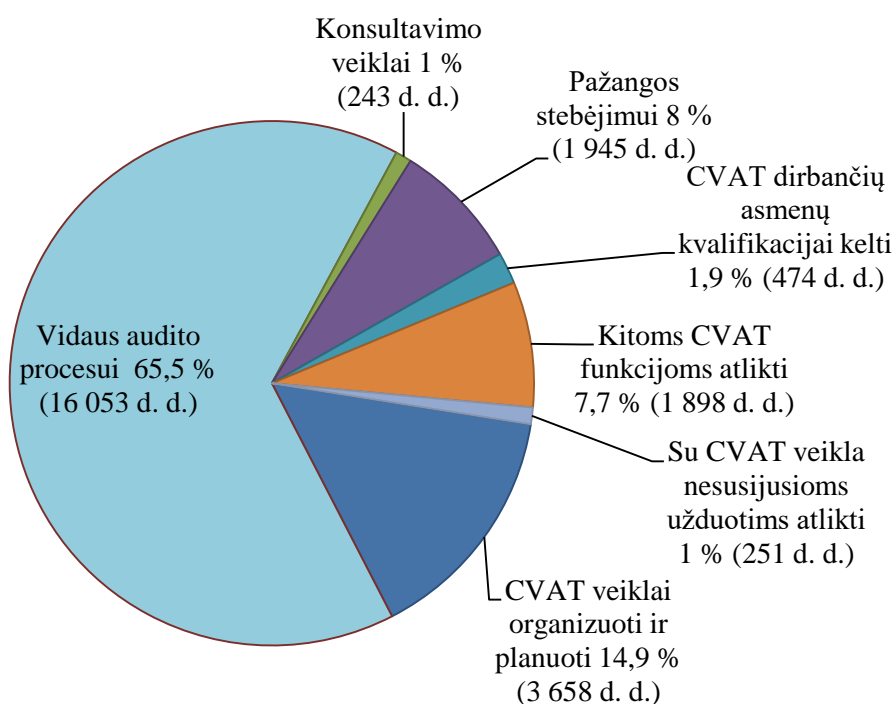
Savivaldybių CVAT veiklai vykdyti 2021 metais buvo skirtos 24 522 darbo dienos, iš kurių beveik 1 procentą sudarė konsultavimo veikla. Konsultavimo veiklą vykdė ir konsultavimo veiklos užduoties ataskaitas teikė 5 savivaldybių CVAT. Daugiau kaip 10 procentų darbo laiko konsultavimo veiklos užduotims skyrė Akmenės rajono, Mažeikių rajono ir Utenos rajono savivaldybių administracijų CVAT. Didelės apimties konsultavimo užduoties ataskaitos teiktos dėl viešųjų pirkimų inicijavimą ir vykdymą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų pirkimų inicijavimo ir vykdymo procedūrų peržiūros ir biudžetinių įstaigų atliekamų finansinės apskaitos funkcijų analizės bei centralizuoto finansinės apskaitos tvarkymo galimybių.

Savivaldybių CVAT vadovai ir vidaus auditoriai 1,9 procento darbo laiko skyrė kvalifikacijai kelti ir savo profesiniams gebėjimams tobulinti, taikydami Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo

įgyvendinimo“, nurodytas kvalifikacijos kėlimo formas¹, dalyvaudami Vidaus auditorių asociacijos, Klaipėdos universiteto Tęstinių studijų instituto, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos, UAB Ekonomikos mokymo centro, VšĮ *TOP Competencies*, MB *Mokymų klubo*, MB „Lectorium“, Viešųjų pirkimų tarnybos organizuojuose mokymuose ir seminaruose.

Vidaus auditoriai 2021 metais kvalifikacijai tobulinti skyrė 474 darbo dienas, t. y. vienam darbuotojui vidutiniškai teko 4 darbo dienos kvalifikacijai kelti, tačiau ne visiems vidaus auditoriams buvo suteikta galimybė kvalifikaciją tobulinti mokamuose kursuose ir seminaruose.

Informacija apie 2021 metų faktinio darbo dienų savivaldybių CVAT veiklai ir kitoms funkcijoms vykdyti bei kvalifikacijai kelti skaičiaus pasiskirstymą pateikiama 1 paveiksle.

1 pav. Darbo dienų, skirtų savivaldybių CVAT veiklai vykdyti ir kvalifikacijai kelti, skaičius

4. CVAT veiklos planavimas

Savivaldybių CVAT vadovai, sudarydami ilgalaikius ir metinius planus, atsižvelgė į audituojamą visumą, personalo išteklius, VJA atliktą vidaus kontrolės analizę ir vertinimą, atliekamų vidaus auditų periodiškumą (laiką po paskutinio auditu), įdiegtas informacines sistemas, savivaldybių administracijų direktorių pasiūlymus ir Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo 7 straipsnio 3 dalies reikalavimą, pagal kurį „Savivaldybių centralizuotos vidaus audito tarnybos pasibaigus pusmečiui vertina, kaip vykdomos administracinės naštos mažinimo priemonės, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu ir kitais vidaus auditu reglamentuojančiais teisės aktais“.

Savivaldybių CVAT veiklos planavimo proceso metu, analizuojant rizikos vertinimą ir atliekant audituotinų subjektų atranką, dažniausiai taikyti rizikos veiksniai:

- savivaldybei pavaldžių ir (arba) atskaitingų VJA reorganizavimas;

¹ Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo įgyvendinimo“, 7 punktą.

- gauti skundai, paklausimai;
- programoms įgyvendinti skirtų asignavimų dydis;
- darbo užmokesčiui skirtų asignavimų dydis;
- veiklą reglamentuojančių teisės aktų dažni pakeitimai;
- audituojamo subjekto darbuotojų ir vadovų kaita;
- ilgalaikio turto vertė;
- savivaldybės biudžeto programos ir vykdomų priemonių skaičius;
- sandorių ir (arba) sutarčių skaičius;
- viešųjų pirkimų skaičius.

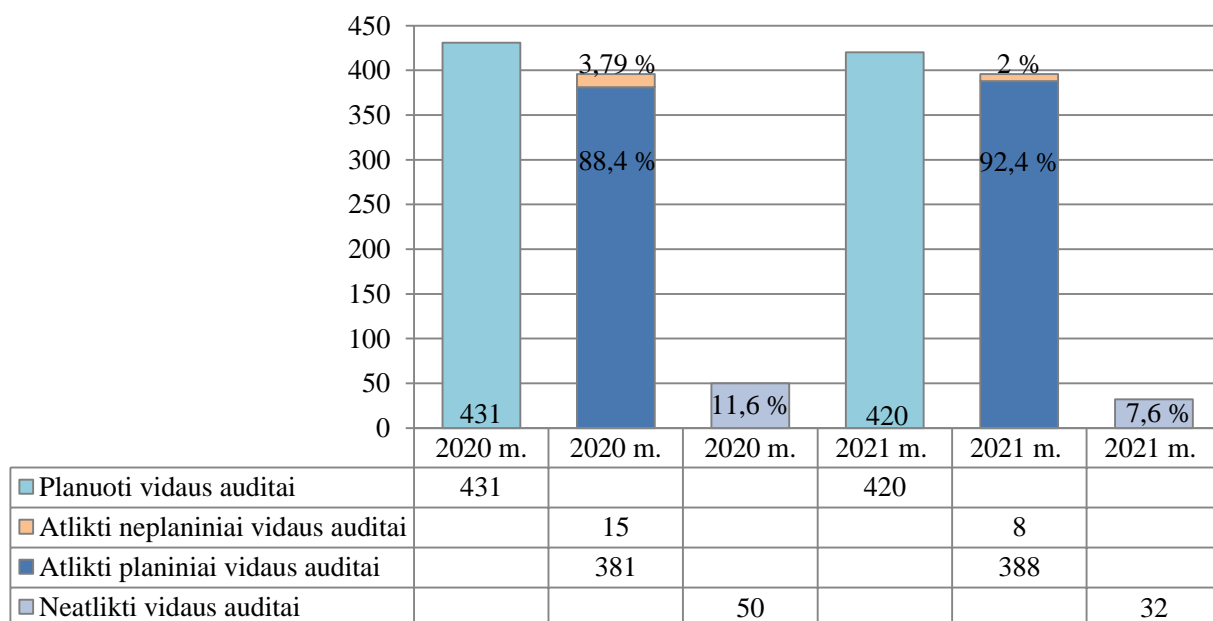
Savivaldybių CVAT metiniuose planuose nurodomi planuojami atlikti vidaus auditai ir kita veikla: konsultavimo veikla, pažangos stebėjimas, CVAT veiklos dokumentų rengimas ir pan. Metiniai planai tarpusavio veiklos koordinavimo tikslais derinami su savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba ir, vadovaujantis teisės aktais, teikiami Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei. 36 savivaldybių CVAT 45 kartus tikslino metinius planus, iš kurių 7 metiniai planai tikslinti dėl CVAT darbuotojų kaitos, kitais atvejais – atsižvelgus į savivaldybės administracijos direktoriaus pasiūlymus, gavus papildomos informacijos ir įsivertinus galimą riziką.

16 CVAT tikslino metinius planus ataskaitinių metų pabaigoje, o 4 iš jų – ataskaitinių metų gruodžio 29–31 dienomis. Atkreiptinas dėmesys, kad neatliktų planuotų vidaus auditų išbraukimas iš metinio plano nėra objektyvi priežastis tikslinti metinius planus.

5. CVAT atliktų vidaus auditų apžvalga

Savivaldybių CVAT ataskaitiniais metais planavo atlikti 420 vidaus auditų. Faktiškai atlikti 396 vidaus auditai, iš kurių 388 planiniai ir 8 metiniame plane nenumatyti vidaus auditai, kuriuos inicijavo savivaldybių administracijų direktoriai.

Informacija apie planuotus ir atliktus vidaus auditus pateikiama 2 paveiksle.

2 pav. Informacija apie planuotus ir faktiškai atliktus vidaus auditus 2020 ir 2021 metais

2021 metais 11 planuotų vidaus auditų nebuvo atlikta dėl numatytų audituoti subjektų reorganizavimo, poreikio atlikti neplanines konsultacijas ir vidaus auditus, taip pat dėl CVAT žmogiškųjų išteklių trūkumo. Planuoto 21 vidaus audito pabaiga perkelta į ateinančius metus dėl pailgėjusių vidaus audito atlikimo terminų, išplėtus atliekamo vidaus audito apimtį ir dėl darbuotojų kaitos.

Priklausomai nuo vidaus audito tikslo, savivaldybių CVAT atliko dalinius vidaus auditus, kurių metu audituota tam tikra veiklos sritis arba savivaldybės administracijos padalinys, bei didesnės apimties kompleksinius vidaus auditus, kurių metu atliktas vienos savivaldybės įstaigos visapusiškas veiklos vertinimas, ir specializuotus vidaus auditus, kurių metu atliktas kelių savivaldybės seniūnijų arba kelių savivaldybės įstaigų konkrečios veiklos srities vertinimas. Daliniai vidaus auditai sudarė 59 procentus atliktų vidaus auditų, o kompleksiniai vidaus auditai – 28 procentus, specializuoti – 13 procentų.

Savivaldybių CVAT vidaus audito ataskaitose pateikti pastebėjimai ir išvados dėl galimos ir (arba) nustatytos rizikos audituotų subjektų veiklos srityse yra susiję su:

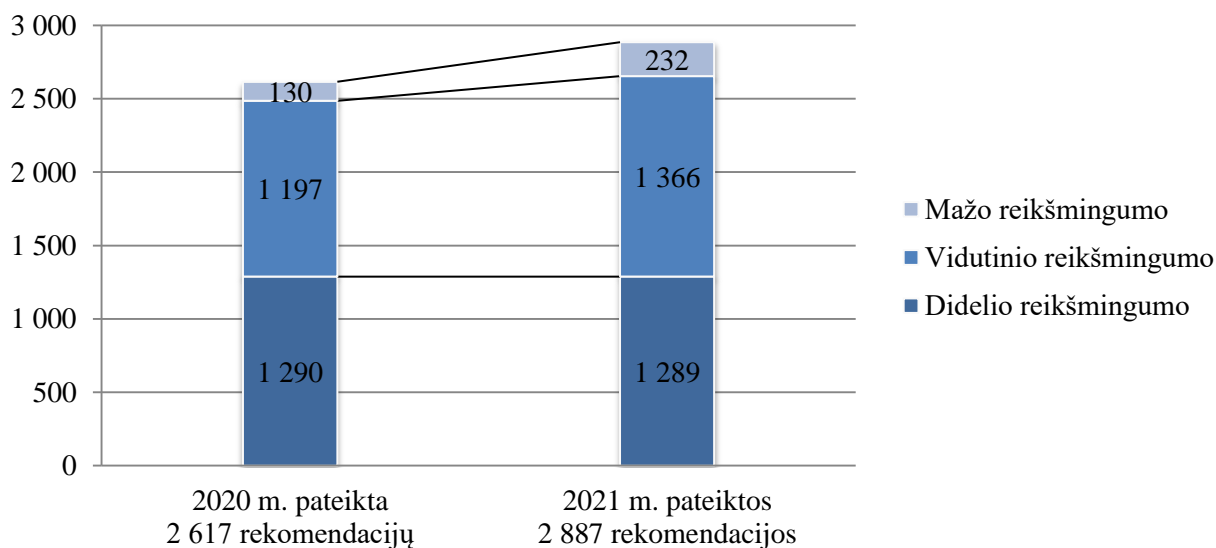
- biudžeto lėšų, valstybės tikslinių dotacijų apskaita ir naudojimu pagal paskirtį;
- vidaus kontrolės politikos formavimu ir įgyvendinimu;
- audituojamo subjekto veiklos planavimu;
- asmens duomenų apsaugos organizavimu;
- dokumentų valdymu;
- audituojamų subjektų veiklos atitiktimi veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams;
- darbuotojų tarnybinės veiklos vertinimu;
- turto apskaita, inventorizavimu ir nurašymu;
- nekilnojamojo turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo;
- viešųjų pirkimų organizavimu ir kontrole;
- mokamų paslaugų teikimu ir pajamų apskaita;
- sutartinių įsipareigojimų vykdymu;
- socialinio būsto naudojimu;
- darbo užmokesčio nustatymu ir išeitinių kompensacijų išmokėjimu;
- autobusų naudojimu;
- maitinimo organizavimu savivaldybių biudžetinėse įstaigose.

Po atlikto vidaus audito nustčius pažeidimų, galimai turinčių nusikalstamos veikos požymių, Kauno miesto savivaldybės administracija kreipėsi į teisėsaugos institucijas dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo.

6. CVAT vidaus audito ataskaitose pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo stebėseną

Savivaldybių CVAT pažangos stebėjimo veiklai 2021 metais skyrė 1 950 darbo dienų ir audituotų subjektų vadovams pateikė 2 887 rekomendacijas.

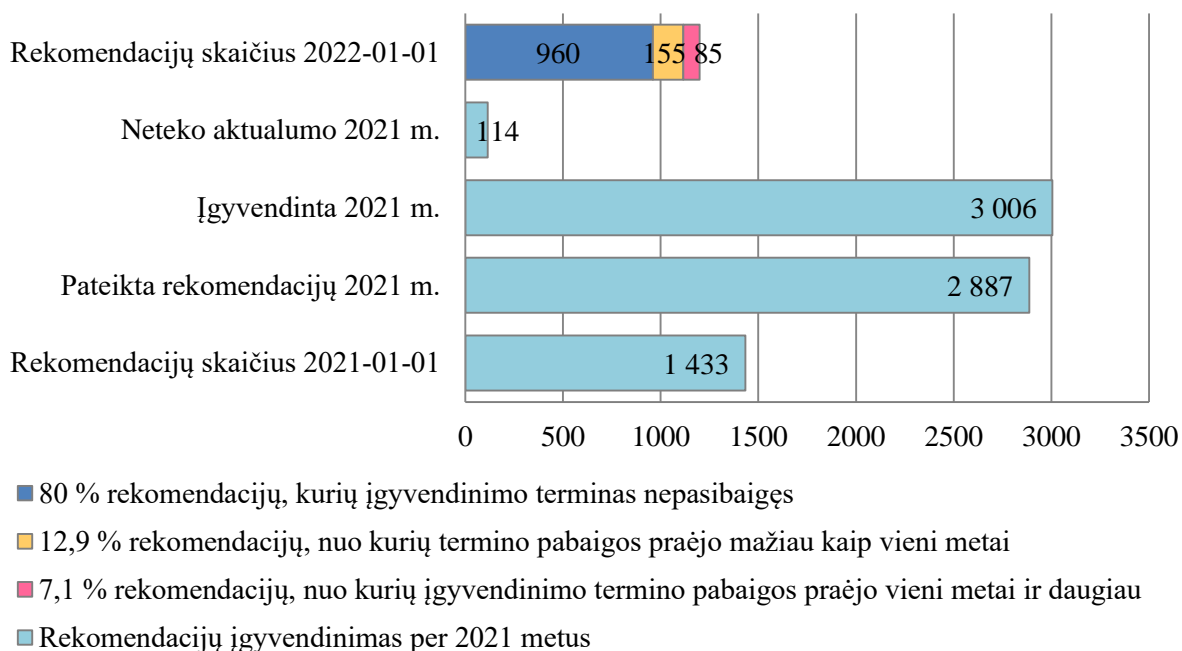
Informacija apie pateiktas rekomendacijas pagal rekomendacijų reikšmingumą 2021 metais pateikiama 3 paveiksle.

3 pav. 2020 ir 2021 metais pateiktų rekomendacijų pagal reikšmingumą palyginimas

Dažniausiai didelio reikšmingumo rekomendacijos teiktos dėl teisės aktų reikalavimų laikymosi, audituojamų subjektų veiklos planavimo, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo, personalo valdymo ir darbuotojų darbo apmokėjimo, sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės, dokumentų valdymo, viešųjų pirkimų procedūrų, socialinių paslaugų teikimo, mokinių maitinimo ir vežimo organizavimo, rizikos valdymo, vidaus kontrolės įgyvendinimo ir tobulinimo (vidaus kontrolės procedūrų nustatymo, funkcijų reglamentavimo).

Informacija apie rekomendacijas ir jų įgyvendinimą pateikiama 4 paveiksle.

4 pav. Rekomendacijų įgyvendinimas 2021 metais

Audituotų subjektų vadovai atkreipė dėmesį į pateiktas rekomendacijas, taisė vidaus audito ataskaitose nurodytus trūkumus, tačiau pasitaikė atvejų, kai dėl audituotų subjektų iniciatyvos ir žmogiškųjų išteklių trūkumo buvo vėluojama įgyvendinti rekomendacijas, tęsiami rekomendacijų įgyvendinimo terminai.

2021 metais savivaldybės įgyvendino 69,6 procento rekomendacijų nuo bendro rekomendacijų skaičiaus, kurį sudaro rekomendacijų skaičius 2021 m. sausio 1 d. ir 2021 metais pateiktos rekomendacijos. 2,6 procento rekomendacijų neteko aktualumo dėl pasikeitusio teisinio reglamentavimo, pasikeitusių veiklos procesų ir audituojamuose subjektuose planuojamų reorganizavimo procedūrų, 5,6 procento rekomendacijų įgyvendinimas vėluoja dėl užsitęsusių procesų, susijusių su sprendimų priėmimu, nenaudojamo turto gražinimu, nekilnojamojo turto ir daiktinių teisių registracija, informacinių sistemų diegimu ir dokumentų valdymu. Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo terminas nepasibaigęs, sudaro 22,2 procento, jų įgyvendinimas tęsiamas 2022 metais.

Audituotų subjektų vadovai rengė rekomendacijų, pateiktų vidaus audito ataskaitose, įgyvendinimo priemonių planus, skyrė atsakingus asmenis, teikė informaciją apie įgyvendintas rekomendacijas CVAT, operatyviai ėmėsi priemonių nustatyti rizikai mažinti, geranoriškai reagavo į CVAT pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą dėl veiklos, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės tobulinimo, diegė rekomenduotas vidaus kontrolės priemones.

Teigiami ir laiku įvykę pokyčiai audituotuose subjektuose rodo efektyvų vidaus audito darbo rezultatų panaudojimą – remiantis vidaus auditorių pateiktomis rekomendacijomis, audituotuose subjektuose parengtos ir patvirtintos taisyklės ir tvarkos aprašai (dokumentų formos), įdiegtos vidaus kontrolės priemonės vidaus auditų metu nustatyti rizikai valdyti, priimti sprendimai dėl vidaus auditų metu nustatytų sisteminių klaidų pašalinimo. Taip pat pažymėtina, kad pagal 2018 metų teismo sprendimą ir trišalę skolos gražinimo sutartį kalti asmenys į Alytaus miesto savivaldybės biudžetą 2021 m. grąžino 4 919,96 euro.

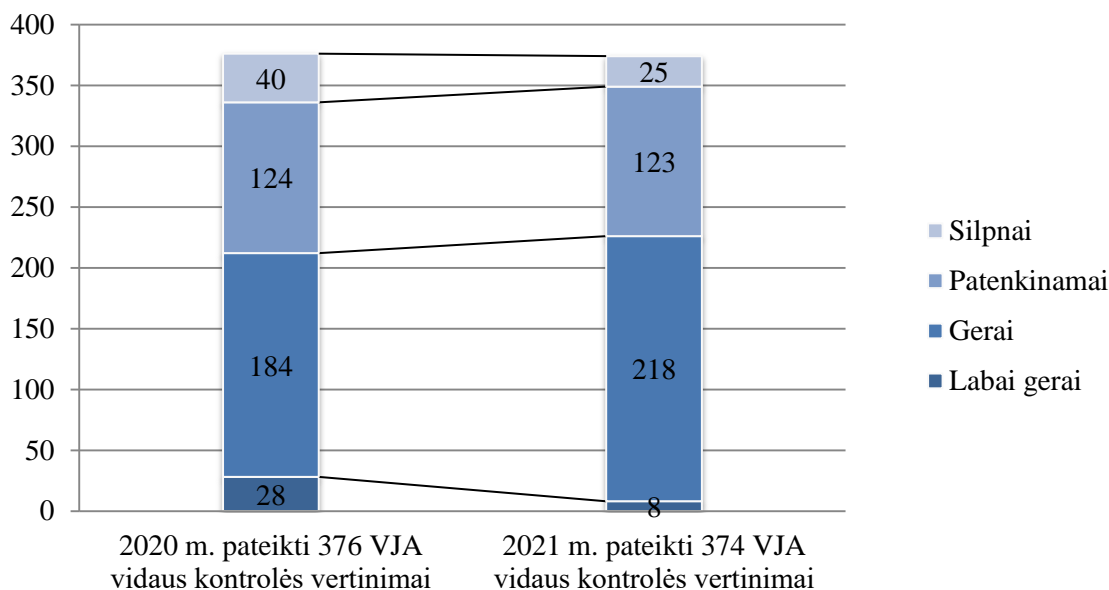
Savivaldybių CVAT vis daugiau dėmesio skiria nuolatinei vidaus audito ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo būklės stebėsenai ir registravimui, nurodydama ne tik laiku neįgyvendintas rekomendacijas, bet ir jų neįgyvendinimo priežastis bei informuodama audituojamųjų subjektų vadovus.

7. CVAT atlikti vidaus kontrolės vertinimai

Vidaus auditoriai vidaus kontrolę vertino taikydami Pavyzdinėje vidaus audito metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos finansų ministro 2019 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1K-402 „Dėl vidaus audito įgyvendinimo“, nustatytus vertinimo kriterijus:

- **labai gerai** – jei visa rizika nustatyta ir valdoma, vidaus kontrolės trūkumų nerasta;
- **gerai** – jei visa rizika nustatyta ir valdoma, bet yra keletas nesvarbių vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos viešojo juridinio asmens veiklos rezultatams;
- **patenkinamai** – jei visa rizika nustatyta, tačiau dėl netinkamo rizikos valdymo yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali turėti neigiamą įtaką viešojo juridinio asmens veiklos rezultatams;
- **silpnai** – jei ne visa rizika nustatyta, nevykdomas rizikos valdymas ir vidaus kontrolės trūkumai yra akivaizdūs, darantys neigiamą įtaką viešojo juridinio asmens veiklos rezultatams.

Informacija apie vidaus kontrolės vertinimą vidaus auditų metu pateikiama 5 paveiksle.

5 pav. VJA vidaus kontrolės vertinimo 2020 ir 2021 metais palyginimas

Patenkinamą ir silpną vidaus kontrolės vertinimą lemiantys pagrindiniai pastebėjimai susiję su organizacinių, administracinių valdymo procesų nepakankamumu:

- veiklos procesų tinkamu reglamentavimu ir planavimu;
- BDAR reikalavimų laikymosi priežiūra ir kontrole;
- pareigų ir atsakomybės tinkamu reglamentavimu bei funkcijų atskyrimu;
- viešųjų ir privačių interesų derinimu valstybės tarnyboje;
- tvarkos aprašų, taisyklių patvirtinimu ir atnaujinimu laiku;
- viešųjų pirkimų organizavimu;
- papildomo darbo įforminimu, darbo užmokesčio nustatymu ir darbo užmokesčio priemonių skyrimu;
- metiniu darbuotojų veiklos vertinimu;
- kultūros ir meno sričių rėmimo programos finansavimu ir projektų įgyvendinimu;
- korupcijos rizikos valdymu;
- mokyklinių autobusų naudojimu;
- socialinių būstų tinkamu valdymu ir nuomojamų patalpų administravimu;
- paslaugų teikimo ir nuomos sutarčių vykdymu.

Savivaldybių CVAT vidaus auditoriai vidaus kontrolę vertino audituotuose subjektuose atsižvelgdami į vidaus audito tikslus ir audituotose srityse atlikdami specializuotus vidaus auditus. Vidaus kontrolė nevertinta audituotose srityse, kuriose jau vieną kartą ataskaitiniu laikotarpiu įvertinta vidaus kontrolė, atliekant tikslinius, ribotos apimties atskirų priemonių vidaus auditus, pvz., lyginamąją panašaus profilio pavaldžių įstaigų analogiškų duomenų analizę, savivaldybių administracijos I ir II pusmečių administracinės naštos mažinimo priemonių plano įgyvendinimo vertinimą ir pan.

8. CVAT veiklos kokybės užtikrinimas

Vidaus audito veikimo VJA užtikrinimas itin priklauso nuo žmogiškųjų išteklių ir tinkamo CVAT sukomplektavimo.

Pažymėtina, kad tinkamai suformavo CVAT Palangos miesto, Lazdijų rajono ir Šakių rajono savivaldybių administracijų direktoriai, priėmę į CVAT po antrą darbuotoją vidaus auditorių.

Savivaldybių CVAT vadovai, siekdami užtikrinti vidaus audito kokybę, atliko:

- vidaus auditorių darbo priežiūrą;
- vidaus audito darbo dokumentų ir ataskaitų projektų peržiūrą;
- audituojamų subjektų vadovų ir atsakingų už audituotą sritį darbuotojų apklausą;
- VAT veiklos efektyvumo vertinimą.

24 savivaldybių CVAT, kuriose iš 2 patvirtintų etatų yra užimtas tik vienas, vidaus audito kokybės užtikrinimo funkcija (vidaus auditorių darbo priežiūra, vidaus audito darbo dokumentų ir ataskaitų projektų peržiūra) neatliekama.

Atkreiptinas savivaldybių administracijų direktorių dėmesys, kad pagal Įstatymo 13 straipsnio 1 punktą savivaldybių administracijų direktoriai „įsteigia vidaus audito tarnybą viešajame juridiniame asmenyje, kai ji turi būti steigiama pagal šio įstatymo 9 straipsnį, ir užtikrina jos veikimą“, t. y., atsižvelgdami į 2 lentelėje pateiktus savivaldybių CVAT audituojamų subjektų skaičiaus ir faktiškai dirbančių asmenų skaičiaus analizės rezultatus, savivaldybių administracijų direktoriai turi priimti sprendimus dėl tinkamo CVAT suformavimo.

Savivaldybių CVAT vidaus auditoriai, atlikę vidaus auditus, teikė audituojamo subjekto vadovams apklausos anketas audituojamo subjekto nuomonei apie vidaus audito atlikimą sužinoti. Anketose audituoti subjektai pateikė teigiamus įvertinimus dėl vidaus audito temų aktualumo, reikšmingų rekomendacijų, profesionalaus, konstruktyvaus ir etiško bendravimo. Savivaldybių CVAT buvo gerinama vidaus audito atlikimo kokybė, tobulinamas rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos procesas ir bendradarbiavimas.

Savivaldybių CVAT vidaus auditoriai, rengdami vidaus audito dokumentus, atsižvelgė į Finansų ministerijos interneto svetainėje paskelbtus vidaus audito dokumentų rekomendacinius pavyzdžius. Savivaldybių CVAT vadovai, naudodamiesi rekomendaciniu VAT veiklos efektyvumo vertinimo klausimynu, pagal poreikį atliko CVAT veiklos kokybės ir efektyvumo (VAT veiklos, gebėjimų ir išteklių) vertinimus, siekdami nustatyti vidaus audito pažangą, VAT veiklos tobulinimo poreikį, VAT veiklos gerinimo priemones ir vidaus auditorių kvalifikacijos tobulinimo kryptis.
